

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
 Hirdetések mersékelt árai szorint.
 A lap megjelenik minden órá
 törtétkön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.,
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A legérdemlegesebb válasz.

Ujpest, június 29-én.

Éjszaki sarktól a déli sarkig, mindenütt ahol a józan ész uralkodik, a törvény előtt meghajlik mindenki s a többség határozatát tiszteletben tartja a kisebbség.

Ujpest községe e tekintetben is kivételt képez.

Ujpesten mindig akad egy-két legény a csárdában! aki azt hiszi magáról, hogy neki nem parancsol se bíró, se szolgabíró, se alispán, se miniszter; aki nem törődik se határozatokkal, se végzéseikkel, se szabályrendeletekkel s meg akarja minden áron, még a józan ész árán is mutatni, hogy ő legény a gáton, s ha nem is a honnak, de legalább a községnek mentője!

És — minél kevesebben akarják ezt az illetőnek elhinni, annál jobban bizonyítgatja, annál hangosabban lármázik s annál több — bakot lő!

Ujpest községének ezek a mentői, Cátói és kifogástalan lovagjai a legujabban két különben tisztességes testületet ugrasztottak bele a csárdai politikások táborába s ezt a két testületet játszóták ki — maguk helyett — tromful.

A szerep ugyan s az eszközül való felhasználás egyikhez sem méltó, de hát a dolog megtörtént s így foglalkoznunk kell — reméljük utoljára — véle.

Az egyik testület az ujpesti római katolikus egyháztanács, a másik testület az „Ujpesti polgári kaszinó.”

A római katolikus egyháztanács nyíltan lépett fel s nemcsak határozatilag kimondotta, hogy a község házának és az iskolaépületnek a templomtéren leadó felépítésének a megakadályozását — az e tárgyban megindult mozgalom vezetőivel egyetértve — fogja a megyénél, a helyügyminiszternél, az országgyűlésnél s ha kell, öfelségénél a királynál kérelmezni, hanem e célra egy Illek Vincze, Dezső Lajos, Czipauer János, Csepregy Pál és Wüsztner Henrik egyháztanácsosokból álló bizottságot is küldött ki.

Nem tudjuk Illek Vincze esperes plébános ur elfogadta-e ezt a bizottsági tagságot, helyeselte-e egyháztanácsának ezt a határozatát, de azt tudjuk, hogy a község ház építő-bizottságának tagja, hogy ennek a határozatait helyeselte, elfogadta és így egyháztanácsának az eljárása következtében ellentétbe hozatott önmagával, ami községünk és társadalmi életünk e kimagasló alakjára semmi esetre sem lehet kellemes és előnyös.

Végre pedig tudjuk azt, hogy a római katolikus egyháztanács nagyon veszedelmes térére lépett akkor, amidőn a községi politikai mozgalmakba beleavatkozott, jobban mondva beleugraszt-

tatta magát, mert ez által feljogosította a községi politikai pártokat arra, hogy ők is bele avatkozzanak a római katolikus egyháztanács dolgaiba.

Hogy ebből kire fog üdv és kire kárhozat származni, a fölött gondolkozzék a t. egyháztanács! De gondolkozzék különösen dr. Plihal közjegyző s az egyháztanács elnöke, akinek távollétében hozatott meg az a határozat.

A „Polgári kaszinó” már nem lépett fel mint erkölcsi testület, nyilvánosan, a „Polgári kaszinó” már csak a tagjai vállalkoztak annak a mozgalomnak a vezetésére, amely mozgalomhoz a római katolikus egyháztanács oly készségesen csatlakozott.

Ennek a két testületnek a szövetségéből kikerült azután egy husz tagu bizottság, amely tényleg be is kopogtatott Kovács Nagy Lajos vezetése alatt az alispáni hivatalba, ki is öntötte ott a keservét, de nagy lelki szomorúságára azt a választ nyerte, hogy a deputáció elkésett, a megye alispánja, a község ház építésére vonatkozó szerződés jóváhagyását már aláírta!

A rossz nyelvek azt mondják, hogy a küldöttség tagjainak, a megyeházából kijövet, meghosszabodott az arez kiszögellésük.

Mi nem azt mondjuk, mi csak azt kérdezzük, miért nem tették meg mindezeket a lépéseket már évekket előbb,

A művészetek művészete.

— Csevegés. —

Brankovics Györgytől.

Pénzt szerezni: könnyű, a pénzt megtartani: nehéz, de legnehezebb: a pénzt helyesen kiadni tudni. Az elsőhöz szorgalom és tevékenység kell, a másodikhoz: takarékoság s önmegtartóztatás kívánatik csak, de a harmadik: művészetek művészete.

Nem a bevétel, hanem a kiadás teszi gazdaggá az embert. Ez ugyan furcsán hangzik: de igaz. Sok a pénzes ember, de kevésnek nő be negyven éves koráig a feje lágya, s még azután is hamarabb dicsekedhetnek a dísznögyapjuval, mint ő kelme eszserűséggel; a fizéseket, meg a százásokat épen oly vígán úsztatja le a gondatlanság folyóján az örökkévalóság tengerébe, mint a gyermekek a lapos kavicsokat.

A Péter Pál keservesen összekapargatott: azt fia méter szélnek ereszti könnyelműn. A fősvény nyomdokát: a pazarló követi. Amíg az atya mindenkinek ellensége s csak önmagának volt barátja: addig a fia mindenkinek barátja, csak önmagának ellensége. A kettő között tulajdonképen csak az a különbség, hogy az öreg ur rögös úton ment a pokolba, a fiatal pedig csinált úton igyekszik oda. A tékozló naptárában minden nap: április elseje s ugy összeolvad az örökség a kezében, mint a vaj a vizsla szájában. Lyukat éget zsebében a pénz: nincs olyan bolondság, amit meg ne vásároljon, csak kínálják véle. Előre

elkölhi jövedelmét, megtámadja lőkeit, kitekeri a libának — amely aranytojásokat tojt számára — a nyakát s azután jajveszékél.

Sok ember nem tudja megbecsülni a krajczárt. Azt gondolja: elég ha a százásokhoz csak akkor nyúl, ha forintosai elfogytak. Magas százalakra kölesönöz, s midőn a Pócsa család tagjai egészen kiszívták a véré: átkozza az ügyvédek s a rossz időkét.

Igaz, pazarlók számára még soha sem voltak kedvezők az idők s ha lettek volna, bizonyára az egész világ megsínlette volna.

Hogy az emberek miért kapkodnak oly mohón a koldusbot után: megfoghatatlan talány. Hogy az atyáskodó állam tudtán kívül ki rendezett be a Bőség hazájából a Nyomor tartományáig villámvonatot: rejtély.

Tény, hogy a munkakerülés, az üzérkedés, a nyervágy általános: tény, hogy a pénz mindenki, még az is szórja, akinél a készpénz oly ritka jelenség, mint a fehér hattyú.

Adják a nagyurat, a nagyúr jövedelmei nélkül!

Ugy látszik, még a négy lábakon kívül is vannak szamarak, még pedig nemcsak a nagyúri osztályok kebelében, hanem az iparosok s a munkások körében is. Ifjak, kiknek munka az egyedüli vagyonuk s a szerszám az egyedüli valódi czimerük: épen ugy elpazarolják a korcsma s a kártyaasztalnál keresményüket s pénzüket, mintha Dárius kincseit örökölték volna. Még meg se melegedett kezükben a heti keresményük, már is az ördög pénztárába viszik.

Csodálatos, a jó víz se betegséget, se adósságot nem hoz az emberekre s még se tudják sokan, milyen ize van. A rossz bort, a sört azonban, amely erkölcsi s testi halált is okoz, nagyon is jól ismerik.

A takarékos, rendes család, amely jól

meggondolja, hogy pénzt ki mire és miért adja, kis kereset mellett is vidám és egészséges: a pazarló, a könnyelmű család azonban kétszerannyi jövedelem mellett is nyomorult s holdkörös. Persze, mindenki legjobban tudja, hol szorít a czizmája, de azért a takarékoság mégis csak a legjobb dolog a világon, mert fél forinttal is eljuthat odáig, ameddig egy forint nem ér el. Némely ember a kavicsból is kenyeret kapar, más meg az éden kertjében sem képes táplálékot találni.

Nagy baj, ha a férfi nem ért a bevásárláshoz, de még nagyobb baj, ha a feleség nem fejeben, hanem a szemében, avagy ami még rosszabb, az inyében hordja az esztét. Amit a szem megkíván, amire az iny csiklandoz: drága annak az ára. Tökéletesen igaz, hogy ha bolondok nem járnának a piacra: a rossz portékán túl se lehetne adni; de még igazabb az, hogy: olcsó húsnak híg a leve. A legolcsóbb portéka többnyire a legdrágább portéka.

A szegény ember rendszeren kiesiben vásárol s ez nagy baj, mert mindent kétszeresen fizet meg, s így nemcsak a saját, hanem másnak a fazekába is aprít. Aki egyszerre legalább két hétre való élelmiszert látta el magát, az újabb két hétre való pénzt takarított meg. Az éléskamra nem lomfár: hanem kincstár.

Sok ember ott takarékoskodik, ahol nem kellene. Sajnálja a házatól a meszetet, a homokot s csakhamar falat kell építenie. Sok ember bölcs a garassal és bolond a forinttal. Órzi a gyufát s prédálja erdejéből a szálfat. Sok ember oly tárgyat is megvesz, amire szüksége nincs. Azt mondja: olcsón kapta. Csalódik. Amire az embernek szüksége nincs, egy krajczár is sok érte.

Aki nehéz munkával keresi a mindennapi kenyerét és selyembe, bársonyba öltözik: hasonlít az örült kéményseprőhöz, aki fehér ru-

vagy legalább a pályázat eldőlt előtt? Miért szavaztak meg a község ház építésére vonatkozólag előbb mindent? S miért akarják azt éppen most kézzel-lábbal megakadályozni?

Miért pályázott a község ház-építésére és miért tett le 10,000 forint biztosítékot például, Czzipauer, ha az előjáróság és építő-bizottság eljárását jogtalannak és törvénytelennek tartotta? s miért játsza most a tudatlant?

Hát csak azért, mert az előjáróság, s a község ház-építő bizottság, nem a 185, hanem a 175 ezer forintos ajánlatot találta a legolcsóbbnak. Tessék elhinni, ha az előjáróság és a község ház-építő-bizottság azt a 185 ezer forintos ajánlatot találta volna a — legolcsóbbnak, azok a legények a csárdában egy szót sem szóltak volna se az új község ház helye, se az építkezés, se az összeg ellen. Miután azonban az előjáróság s a község ház építő-bizottság korrekt járt el a pályázatok elbírálásánál, hát nemcsak kigyót-békát kiáltanak mind a kettőre, hanem f. hó 25-én még gyűlést is tartottak a „Polgári kaszinóban”, amelyen elhatározták, hogy aláírásokat gyűjtenek, Péter-Pál napján — ha lehet, népgyűlést tartanak, a belügyministert megostromolják egy memorandummal, stb. stb., mert hát annak a község ház-nak, annak az iskolának nem szabad a templomtéren felépülnie!

No azt az adózó polgárokból álló népgyűlést szeretnők mi látni, amely a maga kárára a pótdadó felemelését megszavazná!

Már pedig ha a község házát s az iskolát nem építenők fel a község tulajdonát képező templomtéren, akkor a két épület számára telkeket kellene vásárolni, ami legalább 70 ezer forintba kerülne, ezt a hetvenezer frtot pedig csakugyan pótdadó alakjában kellene a lakosságra kivetni.

No már ilyen fényűzést Ujpest községe éppen nem engedhet meg magának, ha-

haban bujt a keménybe. A feleziczomázott cseledek és munkások ne feledjék, hogy a rózsától mindenki megtudja különböztetni a pipacsot és senki sem fogja őket grófnóknak tartani.

Minden nő jó — valamire vagy semmire. Hogy mire, már az öltözet is elárulja. Ajánlom ezt a divat-babuk figyelmébe.

Nagy baj, hogy a pénz rendesen hűtlen szolgál, aki aratól megszökik, de még nagyobb baj, ha oltárunkká lesz. Legjobb az «arany közepűt». Ne legyen senki pazarló, de ne is legyen fősvény.

Böles Salamon azt mondta: «Az okos asszony hazatér épít s a bolond: romba dönti azt.» Eszerint tehát az adja ki leghelyesebben a pénzt, akinek okos asszony a felesége. A jó gazdasszony többet ér a nagy jövedelemnél. Nincs a férjnek szerencséje, ha a nő nem akarja. Jó feleség, jó egészség: legnagyobb kincs s kész üdvösség.

Tanulja meg tehát mindenki a művészetek művészetét; tanulja meg az úrfi, hogy tőle várja a nemzet, hogy észével öröködjék a szabadság felett s terjessze a fölvilágosodást, a közműveltséget; tanulja meg a munkáslegény, hogy tőle várja a nemzet, hogy takarékosságával, szorgalmával gyarapítsa a közjólelet s munkájával emelje az ipart, kereskedelmet s tanulja meg különösen mind a kettő, hogy

Bölcsességnek, balgaságnak
Forrása a tiszta bor,
Alkotásnak, rombolásnak
Ős ereje benne forr!
S bár emennek üdvöt hoz,
Mig amannak bűt okoz,
Még se méltó az a borra:
Ki azt vízként pazarolja.*

nem ha főznie kell, hát vízzel főz s ha építenie kell, hát a saját telkén épít, amely nem kerül semmibe, s nem ró ujjabb terheket az adózó polgárookra!

Akinek van lelke Ujpest pótdóját még ilyen esetben is emelni: ám népgyűlésezzen, memorandumozzon, járja a minisztereket kedve szerint, de a község házának s az iskolának azért, a pótdadó ujjabb emelése, a község ujjabb megterhelése nélkül fel kell épülnie!

Hogy kell! Bizonyítja a községi képviselőtestület tegnapi közgyűlése, amelyen 36 szóval 5 szó ellenében tudomásul vétetett a község ház ügyében az alispán végzése és jóváhagyatott az előjáróságnak s az építő-bizottságnak az új község ház építésére vonatkozó minden intézkedése.

A képviselőtestületnek ez a szavazása és határozata a legérdemlegesebb válasz a község ház építését ellenző demagógok számára, s a leghathatósabb visszautasítása mindazon vádaknak és gyanúsításoknak, amelyekkel az előjáróságot és építő-bizottságot illették.

Ebből a szavazásból és határozatból merítsen a nagyközönség bizalmat és megnyugvást; ebből vonják le az elégedetlen izgága elemek is a tanúságot.

##

Kell-e iparjogosítványt beszerezniök a korcsmárosoknak és bormérőknek?

A helybeli ker. rendőrkapitányság tenyleg a helyett, hogy a polgárok érdekeit védene, legnagyobb részben mindenféle czopfos akadályokat gördit megelhetesök lehetősége elé. Különösen a ker. kapitányság jelenlegi vezetőjének helyben való hivataloskodása idejére esnek oly rendőri beavatkozások, melyek tapintatra, jó erzekre, méltányosságra, igazságra nem igen vállanak. Így legkivált a szatócok és korcsmárosok ellen valóságos irtóháborút folytató.

Nem volt rá eset, hogy szatócok, a ki ezen iparát iparhatóság engedély mellett gyakorolja, pálinkaneműek kiszolgáltatására pénzügyi hatósági engedélyt ne kapott volna. Mióta az emberek a pálinkát ismerik, azóta a szatócok boltjában a pálinka nem hiányozhatott. El sem képzelhető a szatócok bolt, a hol a tea süteménytől kezdve az ostornyelig minden kigondolható dolog van, pálinka nélkül. Ez csak azóta észlelhető, a mióta a helybeli ker. kapitányság a közrendészet, közbiztonság, közegészség- és közérköleség fogalmait össze-vissza kuszálja s az engedély megadását ezek egyikének vagy valamennyiének felemlítésével ellenzi. Egyiket ellenzi, mert a boltba két-három lépésön kell lemenni; a másikat, mert két-három lépésön kell felmenni; egyiket ellenzi, mert a bolt kicsiny, a másikat, mert a bolt nagy, alkalmas arra, hogy ott asztalokat és székeket is elhelyezhessenek; majd ellenzi azért, mert a bolt falai csak fehérre meszeltek, a másikat, mert festve vannak a falak; a bolt sötét, és a többi. A szegény szatócok pedig az engedélyt nem kapja meg és mert ezen kereselt togyasztási czikket nem árusíthatja, üzlete pang, az adó szorítja, jövedelme alig van, üzlete, a melybe kis tőkéjét fektette, be kell csuknia. Tönkre van teve. Éppen így járnak az italmérők is. Most a korcsmárosok ellen indított nagyobb hajszát a rendőrség. Egyik a záróra, másik az iparjogosítvány. A záróra dolgot 8 éven keresztül nem bolygatta se Farkas, sem a megboldogult Ambrus, se Kolozsváry rendőrkapitány. És a közrendészet, közegészség, közérköles, közbiztonságon és a többi «köz-ön» nem esett esorbá. A kapitányság jelenlegi vezetője, alig, hogy elfoglalta hivatalát, előszedte a megyei szabályrendeletet s oda üzent a korcsmárosokhoz, hogy így meg úgy, mai naptól kezdve a záróra, se szó, se beszéd, esti 10 óra telen, 11 óra nyáron. A korcsmárosok azt hitték, hogy a rendőrtanácsos ur trefal. Pedig hát minden közelebb áll a tanácsos urhoz a trefánál. A korcsmárosok nem zártak. Sorra

büntette őket a rendőrtanácsos ur. Meg most is bünteti. Ezt a zaklatást nem találta elég bosszantónak a rendőrtanácsos ur, ezért ki-eszelte, hogy a korcsmárosoknak iparjogosítványra van szükségük, e nélkül eteleket ki nem szolgáltathatnak. Ujjból oda üzent a korcsmárosokhoz, hogy szerezzenek iparjogosítványt, mert baj lesz. Be is ugrott vagy 60 korcsmáros; leszurta keservesen a 10 frinyi ipardíjat, reá ragasztotta a kérvényre a 3 frtos belyeget, szaladt ide-oda az erkölcsi bizonyítványért, szóval belekerült egynek-egynek a rendőrtanácsos urnak ez az ötiete 20 frtjába. Aztán kiderült, hogy a korcsmák, sörházak, bormérések a pénzügyi hatóságok által részükre kiadott italmérési engedélyek alapján etelek kiszolgáltatására föl vannak jogosítva. Hogy ez így van, kitűnik a kereskedelemügyi miniszternek Budapest székesfőváros közönségehez 1892 január hó 1-en 79302. sz. a. intézett következő rendeletéből:

A főváros tanácsa fölterjesztésében, utalva azon köztudomású tényre, mely szerint a korcsmák sörházak, sőt a bormérések is az italméréssel kapcsolatosan is, egyuttal hideg és meleg etelek kiszolgáltatását is üzletszerűen gyakorolják, azon kérdést vetette föl, vajjon a pénzügyi hatóságok által kiadott italmérési engedélyek följogosítják-e ezen üzlet tulajdonosát egyuttal arra is, hogy az etelek kiszolgáltatását a szokott módon gyakorolják, vagy pedig kötelesek-e az etelek kiszolgáltatására, illetve kifőzési iparra szabályszerű iparjogosítványt váltani. Ezen tárgyban a kereskedelmi miniszter értesíti a tanácsot, hogy az italmérési engedélyt kapott korcsmákban, bormérésekben és egyszerű sörházakban hideg és meleg etelek kiszolgáltatása az italmérési üzlet folyományának tekintendő s ehhez képest az italmérési engedély alapján külön iparjogosítvány nélkül gyakorolható. Az italmérési üzletben ugyanis országoserte főnálló gyakorlat alapján az ételrészítés teljesen mellékes, gyakran csak bizonyos kész-hus és ételneműek kiszolgáltatására szorítkozik s ennélfogva ezen gyakorlat sem a vendéglő-ipar, sem pedig a kifőzés-ipar fogalma alá nem vonható. *Kétség esetében* a felmerülő konkrét esetek körülményeinek figyelembe vétele alapján lesz eldöntendő ez a kérdés, hogy az illető sörház, bormérés stb. mellett gyakorolt ételrészítés, tekintettel annak terjedelmére, az etelek kiszolgáltatási céljából fönntartott helyiségekre (éttermek) és nagyságára, a személyzet létszámára stb. nem-e érte el azon határt, melynél fogva az már az ételrészítés üzletszerű gyakorlását képezi, mely esetben külön iparjogosítvány váltása szükséges.

Ebből az idézett döntvényből könnyen megállapítható, hogy Ujpesten kiknek van szükségük iparhatóság jogosítványra. Azok száma Ujpesten nagyon kevés. Így Amodeóné, Blitzner, Gombos, Singer, Lorbersbeck, Podruzsik, Schaffer, Winkler, Wauk s az efféle kifőzősségek egybekötött korcsmáros tartozik csak iparjogosítványt szerezni, a többiek nem.

Vajjon mit eszel meg ki a helybeli rendőrség a közönség bosszantására?

A községi képviselő-testület ülése.

F. é. június hó 28-án.

Jelen voltak: Lindt János bíró, Hochbaum Jakab törvénybíró, Zsoldos János főjegyző, Ráday Antal és Hevesi Vilmos jegyzők, Radits Dávid penztáros, Kuthy István, Klein József, Gerő Zsigmond, Latisz János, Erős Antal, Winternitz Gyula, Korponay Ödön, Barth Mor, Dória Károly, Lorbersbek Kálmán esküdtek, Wolfner Tivadar, Illek Vince, Mady Lajos, dr. Hedervári Soma, Ladányi Zsigmond, dr. Seligmann Jenő, dr. Lichtmann Henrik, dr. Hedervári Ernő, dr. Kiss Sándor, dr. Fuchs Ignác, Perich Károly, Kárpáti J. Egermann Antal, Szőnyi Richard dr. Dömötör László, (gróf Károlyi képviselője), Csepreghy Pál, Czzipauer János, Halasz István, Lőwy Ernő, Krompecher János, Heidrich Ignác, Becze Imre, Schwarz Jakab, Grünbaum Lajos, Link Bernát, Pótz Mihály és Dezső Lajos képviselők.

Lindt János bíró a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Szőnyi Richardot Czzipauer Jánost jelölte ki s a mult közgyűlés jegyzőkönyvét felolvastatta, amely tudomásul vétetett.

Czipauer Jánosnak egy a képviselő-testületi határozatok azonnali fogalmazására vonatkozó indítványa után, Zsoldos János főjegyző felolvasta a belügyminiszter leiratát, amelylyel az Árpád-ut kövezésére vonatkozó határozat jóváhagyatott; felolvasta továbbá a belügyminiszternek a volt anyakönyvvezetőnek adott személyes pótlék megszüntetésére vonatkozó leiratát, felolvasta végre a megye alispánjának a község-ház-építése ügyében hozott végzését, amelylyel az építő-bizottság eljárását, az építkezési vállalkozóval kötött szerződést jóváhagyta s Csepreghy Pál felebvezését elutasította.

A közgyűlés a belügyminiszteri leiratokat egyhangulag tudomásul vette, a vármegye alispánjának végzése ellen azonban első sorban felszólalt Czipauer János, aki a község-ház-építésre vonatkozó képviselő-testületi, megyei s belügyminiszteri határozatokat kéri felolvasatni, mert ő, Czipauer János 1897. óta ugyan tagja a képviselő-testületnek, de nem emlékszik, hogy azóta ez irányban valami történt; szerinte az építőbizottság működése jogtalan, a megye s a belügyminiszter felre van vezetve, s így a község-házat ott azon a helyen nem szabad felepeteni. (És mégis pályázott a feleletesre? E. ej! Biz ez furcsa vajjon mit szolt volna, ha az ő ajánlata fogadtatott volna el? Szerk.)

Az alispán végzését tudomásul nem veszi. — Csepreghy Pál csatlakozik Czipauer Jánoshoz, mert szerinte az a határozat, a melylyel a képviselő-testület 1895-ben a község-ház-építést kimondta nem is határozat, mert akkor a község törvénybírája is szavazott, aki pedig 1897-iki döntvény szerint szavazati joggal nem bír. Dezső Lajos elismeri, hogy a muliban a község-ház-építése mellett szavazott, kijelenti, hogy most is a mellett szavaz, (később azonban se ellene, se mellette nem szavazott. Szédő) de az építőbizottság — amely szintén felre van szerinte vezetve — tullepte hatáskörét. (Képzelmek, a képviselő-testületnek nem mutatta be a mintacserepeket! Sz.) Dömötör László azt következteti az eddigi felszólalásokból, hogy az alispáni végzésnek, nem képezi képviselő-testületi határozat az alapját s az építőbizottság nem járt el legalább a község-ház minőségére nevezve is jogosan s így az alispán végzését tudomásul ő sem veszi, s indítványozza, hogy az előjáróság egy rendkívüli közgyűlésen terjessze be a bizottság jelentését s a vállalkozóval kötött szerződést a képviselő-testület elé.

Dr. Kiss Sándor. Nem csodálkozik Dömötör álláspontján, mert nem ismeri az előzményeket. Kijelenti, hogyha legkisebb aggályai lettek volna is arra nevezve, hogy az építőbizottság nem jár el jogosan és szabályosan abból rögtön kilepett volna. Figyelmezteti az előtte szólókat, hogy annak idejében ő is ellene szavazott annak, hogy a község-ház a piac téren építessék fel, de miután azt a felsőbb hatóságok helyben hagyták, ő alkotmányos orvületenél fogva a határozat előtt tisztelettel meghajlott. Hogyan képzelheti azt akár Csepreghy, akár Dömötör, hogy a megye s a miniszter a képviselő-testület alaphatározata nélkül határozott volna? De különben is a község-ház-építése fölött újabb tárgyalást kezdeni nem lehet, mert az 1895. óta tárgyalatván, befejezett dolog s különben sem leven napirendre tűzve, a tudomásvételen, vagy nem vetelen kívül minden más határozat törvénytelen. Ő az alispán végzését tudomásul veszi.

Zsoldos János főjegyző úgy látja, hogy három téves állítással áll szemközt. Az egyik azt mondja hogy nincs határozat, a másik azt állítja, hogy nem szabad építeni, a harmadik azt vitalja, hogy az építő-bizottság nem járt el jogosan. Mind a három állítás téves. Először kétség nem fér ahhoz, hogy a belügyminiszter szankcionálta a képviselő-testületnek ugy 1895. mint 1897-iki határozatait. Ezek fölött tehát pálcát törni nem lehet. Másodszor a község a megyének 1320. sz. határozata szerint oda építi a község-házat, a hol telke van. A községnek tulajdon telke pedig ott van azon a közteren, amelyet szokás szerint piac téren nevezünk. Ezt a 735 □-ölből álló telket gróf Károlyi István arra a célra adta, amire most fordítatik, s hogy ez a telke a község-ház céljaira hasított ki a közterületből, azt ő vitte a tekkönyvben keresztül. Az a hely tehát nemcsak a község magantulajdonát képezi, hanem egyenesen az építendő

község-ház telkeként van a közteréből kihasítva. Harmadszor a község képviselő-testülete mindenkor plénumban hozta határozatait, a szabályrendeleteknek megfelelő bizottságot választott s erre az építő-bizottságra — a képviselő-testületi közgyűlések hitelesített jegyzőkönyveinek tanúsága szerint — nemcsak a helyi, a pénz megszerzésének a kérdését, hanem a részleteket is átruházta. Mindezek alapján kéri a képviselő-testületet, vegye tudomásul az alispáni végzést, s az esetleges felebvezéseket, óvasokat névszerűen szavazással helyezze birtokon kívül.

Az alispán végzését tudomásul vette a jelenvolt képviselő-testületi tagok közül 36.

Nem vette tudomásul: Csepreghy Pál, Czipauer János, Kőrösi Lajos, Pótz Mihály és Dömötör László, tehát összesen 5.

Szavazati jogával nem élt Dezső Lajos. A netáni óvasok és felebvezéseket birtokon kívül helyezte a jelenvolt képviselők közül: 36. Ellene szavazott Csepreghy, Czipauer, Kőrösi és Pótz, tehát összesen 4. A gróf Károlyi Sándor képviselője Dömötör László dr. ez elől a szavazás elől már elmenekült.

Csepreghy Pál felebvezést jelentett be!

A közgyűlés ezután 36 képviselőnek indítványára egyhangulag elhatározta, hogy Gallauner Lujza polg. leányiskolai igazgató-tanítónőnek Ujpestre való visszahelyeztetése tárgyában egy kérvényt intéz a közoktatásügyi miniszterhez, amelyet egy tiztagu küldöttség fog az iskolai gondnoksággal együtt Wlassics miniszternek átnyújtani. A küldöttség tagjai: Illek Vincze, Mády Lajos, Szónyi Rezső, dr. Hedervári Soma, Winternitz Gyula, Zsoldos János, Lindt János, dr. Kiss Sándor, Dezső Lajos, dr. Hedervári Ernő. A küldöttség vezetésére Wolfner Tivadar országos képviselőt kirendelt fel, aki erre a legnagyobb keszszéggel vállalkozott.

A közgyűlés tudomásul vette azután a vármegyei határozatot, amelylyel a község mezei vasútjának eladása tárgyában hozott képviselő-testületi határozatot jóváhagyja. A Fröbel-fele óvoda tárgyában Wolfner Tivadar indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy csak akkor hoz elvi határozatot, ha az előjáróság az óvoda vagyoni kérdését rendezti s jelentését erről előterjeszti.

Az adóügyi osztály szervezése tárgyában a közgyűlés egy bizottságot küldött ki azzal a feladattal, hogy az ide vonatkozó szabályrendeletet módosítsa s jelentését terjessze elő. Wolfner Tivadar indítványozza, hogy az eljáróság hívassék föl, miszerint az adóügyi osztálytól követelje meg szigorúan, hogy az adófizelő közönséggel szemben illedelmesen viseltessek s pontosan járjon el. Az indítvány helyesléssel elfogadtatott.

A napszamosok községi pótdával leendő megróvása tárgyában, miután azt a főszolgabíró újabb megfontolás tárgyává kívánta tenni, a közgyűlés Wolfner Tivadar indítványára elhatározta, hogy a kérdést most a napirendről leveszi s újabb tárgyalásra csak akkor tűzetik majd ki, ha a képviselő testület annak szükségét fogja látni, illetőleg azt kívánni fogja.

Ezzel a mai közgyűlés véget ér s folytatása f. é. július hó 3-ának d. u. 3 órája tűzetik ki.

H I R E K.

— Az ipariskolai tanoncok munka- és rajz kiállítása. Mint minden évben, úgy most is örömmel siettünk iparstanoncaink munka és rajzkiállításának a megtekintésére, de a családásnak egy bizonyos nemével távoztunk el az idén onnan. A rajzkiállítás gazdag, csinos s a tanoncok haladása — a múlt évhez képest — meglepő. A munkakiállítás azonban úgy mennyiség, mint minőség tekintetében hanyatlást mutat. Hogy 720 iparstanonc közül csak 86 mutatkozott be munkájával a kiállításon, az arról tanuskodik, hogy a mesterek ép úgy mint a tanoncok veszedelmes közönnyel viselteknek úgy a saját, mint az ország iparának jövője iránt. A kiállításban részt vett tanoncok közül különben a bírálóbizottság egyhangu határozata folytán a millenniumi díjat (25 frt) Kutsera Lajos lakatstanonc nyerte, akit egy a rajzai, mint a munkája nemkülönben a magaviselete és a szorgalma is a legnagyobb díjra egyaránt érdemesítették. Első díjjal (10 koronás arany) jutalmaztattak: Varró Rezső, Bajusz Kálmán,

Medveczky József, Szvátuska József, Esztergályos Pál. Második díjjal (2 frt 50 kr.) jutalmaztattak: Fodor Mihály, Rozgonyi Aladár, Janosek János, Weisz Rudolf, Győri Lajos, Neu Gyula, Cserepes János, Vörös János, Németh Gábor, Döme József, Kalina Rudolf, Szabó János, Nagy János, Rozgonyi Béla, Szabó Ferencz. Harmadik díjjal (1 frt 50 kr.) jutalmaztattak: Mikulási Lajos, Marton István, Szabó János, Kezi József, Kancsek Lajos, Lonki János, Sajtlava Mihály, Szatur István, Meiszter György, Balász András, Kún István, Schuller István, Jagerszky Lajos, Guttenberg Antal, Varga József, Pusztai József, Dorka János, Zumi Ernő, Gasperek Pál, Tóth Ferencz. Negyedik díjjal (1 frt) jutalmaztattak: Gonda Ignacz, Sepitkó Gyula, Jasztróczky Lajos, Zsuffa András, Vider István, Posztmann Mihály, Siráki Sándor, Fuchs Sándor, Benyák István, Tóth Lajos, Berki Ferencz, Husz Zsigmond, Rehák János, Kesz Gyula, Geiszlinger József, Mikola András, Haag István, Gergenyi András, Drevenyi József, Nagy István, Strom Vilmos, Nyerő Sándor s mindazok, akik a munkakiállításban részt vettek s az első, második és harmadik díjjal ki nem tüntettek. A díjak f. hó 29. d. u. 3 órakor fognak a Liliom-utcai iskola, illetőleg kiállítás helyiségében kiosztatni.

— Az adókvívató bizottság. A III. osztályu kereseti adót kvívató bizottság f. hó 28-án teljesen befejezte működését. A bizottság, mely f. hó 14-étől szakadatlanul működött, tapintatos és méltányos eljárásáért az adózó polgárok elismerését teljesen kiérdemelte.

— Névmagyarosítás. Nasser Salamon ujpesti lakos, belügyminiszteri engedéllyel Naszályi-ra magyarosította a nevét.

— Általános megdöbbenést szült Ujpesten a közoktatásügyi miniszternek azon ténye, hogy az ujpesti állami polgári leányiskola igazgató-tanítónőjét, Gallauner Lujzát, jelenlegi minőségében a Szilágy-somlói áll. polg. leányiskolához helyezte át. A megdöbbenés jogosult. Gallauner Lujza nagy érdemeket szerzett az ujpesti polgári leányiskola felvirágzása körül. Köztisztletnek örvend s daczára annak, hogy az utóbbi években sokat szenvedett a fegyelmi uton elített tanítónők eselszövényei és tiszteletlenségei következtében, egy percze sem feledkezett meg kötelességéről s ferfiisan küzdött meg a reá zuduló bajokkal és kellemetlenségekkel. Ezt Ujpesten mindenki tudja, éppen azért nemcsak a képviselő-testület, de a község mindkét nembeli lakossága s különösen a szülők már a legközelebbi napokban küldöttségileg s feliratok útján fognak lépéseket tenni az iránt, hogy Gallauner Lujza igazgató-tanítónő áthelyeztetését elejtve, a közoktatásügyi miniszter őt az ujpesti polgári leányiskola élén tovább is meghagyja. Remeljük, hogy Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a közönhajtásnak annál is inkább eleget fog tenni, mert igazságos embernek ismerjük s mert Gallauner Lujza igazgató áthelyezése a magánbösszu színezetével bír, amelyet azonban mindaddig nem szellettünk, amíg a küldöttségek és feliratok végeredményéről tudomást nem szerzünk!

— Adományok. Azon iparos tanoncok közül, kik a rajz- és munkakiállításban részt vettek összesen 118-an részesültek jutalmazásban. A jutalmakat a következők adományozták: Ujpest községe 50 frt. Ujpest község millenniumi díja 25 frt. Wolfner Tivadar országgy. képviselő 20 frt. Wolfner Gyula és társa 20 frt. Ipartestület 20 frt. Egyedi Lajos 10 frt. Mauthner Mihály 10 frt. Maczek Károly 10 frt. Leiner testvérek 10 frt. Schreiber Gyula 10 frt. Lövy Ármán és fiai 5 frt. Weisz Ármán és fiai 3 frt. Zsoldos János 2 frt. kiknek lapunk útján is köszönetet mond az ipariskolák elnöksége.

— Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter Sóbányi Gyula bánffy-hunyadi — Gyulai István oraviczaei és Szalkay Izabella galgóczi polgári iskolai tanítókat az ujpesti polgári iskolához helyezte át.

— Az ipartestület közgyűlése. Az ujpesti ipartestület f. hó 25-én csakugyan megtartotta alapszabály-modosító rendkívüli közgyűlését. A tagok közül mintegy 200-an lehettek jelen, szavazni azonban csak 171-en szavaztak. A Pohl Károly ellenes párt ugyanis, miután eddig semmi módon sem volt képes a titkári állás véglegesítését megakadályozni, elhatározta magát arra a merész lépésre, hogy

az alapszabályok 12. §-ának a) pontját megváltoztatja. A közgyűlést Farmathy ipartestületi elnök nyitotta meg, s hogy az ipartestületi tagokat a módosításnak megnyerje, azzal állott elő, hogy már a belügyminister is azért küldte vissza 1897-ben kétszer az alapszabályokat, hogy a titkár véglegesítésére vonatkozó pontot változtassák meg. Ez azonban nem áll, mert a belügyminister leiratában erről szó sem volt és mert csak a szavazatok erőltetését s az ipardíjak előleges befizetésének a követelését kifogásolta. Farmathy azonban nem elégedett meg a belügyministeri rendelet megmáskosításával, hanem rájlesztett az iparosokra azzal, hogyha a titkár véglegesítése megmarad, akkor legközelebb már 4—5 frt tagsági díjat kell majd fizetniük. Hogy miért? Ennek a magyarozatával adós maradt. Ijesztő lövésnek volt azonban jó a 4-5 frt Csepreghy Pál az alapszabály-módosítás szükségét a főszolgabíró végzésének a kritizálásával indokolta meg, s kijelenté, hogy a főszolgabíró tévedett akkor, amidőn nem vette figyelembe az alapszabályok 12. szakaszát, hanem a 17. szakasz alapján ítelt. (Vajjon kinevezi-e másodsorú iparbiztossá Csepreghy Pál urat a főszolgabíró?) Bajusz Balint azzal érvelt, hogy a közgyűlés nem fogadta el 97-ben a véglegesítést, hanem csak úgy becsempészte azt az alapszabályokba. Bizony baj az, mikor valaki se emlékezni, se olvasni nem tud. A véglegesítést 1895. évi augusztus 11-iki közgyűlésen maga Farmathy, a mostani elnök indítványozta; az alapszabályokat pedig egész terjedelmében, tehát a véglegesítésre vonatkozó 17-ik §-al együtt az 1897-ik évi június 11-iki közgyűlés léptette életbe és így becsempészésről szó sem lehet. Farmathy, Csepreghy és Bajusz Balintnak azonban az ilyen alaptalan és az igazsággal homlokegyenest ellenkező okoskodással mégis sikerült a közgyűlést az alapszabály módosításra hangolni, úgy hogy midőn szavazásra került a dolog, a véglegesítés mellett csak 73, ellene pedig 98 szavazott. A 25 szótöbbletet azonban csak úgy érheték el, hogy Farmathy elnök a nők meghatalmazását nem fogadta el; Csepreghy Pál pedig a nők személyes megjelenését követelte, aminek következtében nemcsak 31 ipartestületi tagot fosztottak meg a szavazás jogától, hanem az alapszabályok 7. §-ának a) pontját is durván megsértették. A közgyűlés határozatát Pohl Károly, minden fenyegetés dacára meg fogja fellebbezni s a felsőbb hatóságok, reméljük — ha csak egy gyékényre nem akarnak jutni a személyes torzalkodókkal — nemcsak helyt fognak adni a fellebbezésnek, hanem az alapszabályokban gyökeres jogok tisztelgetben tartására is rá fogják szorítani az illetőket.

— **Egy régi fegyelmi ügy.** Végre valahára befejezést nyert az a fegyelmi ügy, amely az újpesti polg. leányiskola két tanítónője, nevezetesen: Hlavkayné Sarolta és Wolff Mária ellen még a múlt évi szünidők alatt megindított. A közoktatásügyi minister ugyanis, a megyei közigazgatási bizottság fegyelmi válszámányának ítéletét oly módosítással hagyta jóvá, hogy Wolffné Ott Máriaat a kirótt pénzbírság helyett, megintással és Hlavkayné Andrejka Saroltával együtt a vizsgálati költségek (177 frt.) egyetemleges megtérítésének kötelezettségével büntette. Hlavkay Andrejka Saroltát azonban, tekintettel, hogy az ő tiszteletlen magatartása súlyosabb beszámítás alá is esik és tekintettel különösen arra, hogy fellebbezésében a bizottsággal szemben is tiszteletlen hangot használt, még 25 frt pénzbírsággal büntette, végül ugyancsak a közoktatásügyi minister Hlavkay Saroltát a *czoglédi*, Wolff Máriaat pedig a *galgóczi* áll. polgári leányiskolához helyezte át.

— **Az ágost. hitv. evang. egyház** nyári táncvizalma július hó 1-en egyike lesz az évad legszebb mulatságainak. A rákospalotai parkvendéglő helyiségeiben fogjuk látni községünk egész intelligenciáját s különösen a tánckedvelő hölgyek oly nagy számban készülnék megjelenni, hogy még a rendező bizottság tagjainak is tánczra kell perdülniök. A beletpi jegyek közül már eddig is hétszáznál több fogyott el s remélhető, hogy még a meglevő háromszáz jegy is el fog fogyni s miután a mulatság tiszta jövedelme az egyház anyásítottatásának 10 éves évfordulója alkal-

mából az egyház javára fordítatik. Még Falb is jó időt jósol szombatra.

— **Butorasztalosok raktára.** Az újpesti butorasztalos- és esztergályosmesterek érdekében felállítandó raktár létesítése tárgyában közgyűlés fog tartani ma, f. hó 29-én d. u. 3 órákor az «Újpesti ipartestület» tanácstermében, melyre az érdekelteket meghívja a kiküldött 28-as bizottság.

— **Segédlelkési változás a plébánián.** Magurányi N. újpesti segédlelke aszszódi helyettes plébánossá neveztetett ki; Hirling újpesti hitoktató pedig jelenlegi minőségében Hatvanba helyeztetett át.

— **Az újpesti zeneművelő egyesület záróvizsgái és hangversenyei.** Az újpesti zeneművelő egyesület immár befejezte nyolczadik évfolyamát s az idei záróvizsgák és hangversenyei után büszkén tekinthet vissza múltjára, mert ilyen szép eredményt, ily rövid idő alatt, ilyen csekély támogatás mellett, még egyetlen egy zeneintézet sem volt képes felmutatni, ami csak annak köszönhető, hogy az egyesület vezetői rendkívüli buzgalommal fejtnek ki, a tanárai és tanárnői pedig hivatásuk magaslatán álló szakegyének. A záróvizsgák alkalmával meglepő eredményt mutattak Effenberger Ilona tanárnő tanítványai, kik egytől-egyig szép kitarással, biztosan, nyugodtan, tisztán és precízen játszottak. A fiatal tanárnő tanítványai egy év alatt nem egy évi, hanem másfél évi haladást tettek s így nem is lehet azon csodálkozni, hogy a vizsgák közönsége Effenberger Ilona tanárnőt oly lelkesen és tüntetészerűen megjelenezte. Növendékei közül különösen kitűntek: Adamis Mariska, Polifka Juliska, Waldhauser Vilma, Frohner Margit és Szönyi Gabriella, Fodor Napoleonne, az intézetnek régi tanárnője, módszere ismerete, növendékei tehetségének fejlesztésére nagy gondot fordít, kik közül Schmiedt Terka s Vuskits Ilonka jelesek valának. Mann Miksáné tanárnő legtehetségesebb tanítványa Stadler Vilma, akinek szép jövőt jósolunk, kivüle jelesek valának még: Balló Zelma, Gottlieb Aranka, Káger Jolán s Nádaskay Valéria. A hegedű tanszakban a haladás feltűnően előnyös és igen szép. Seyman Emil igazgató növendékei közül Schmiedt Sándor, Pásold Ágost tanár növendékei közül pedig Weisz József, Pagács Oszkár s Rosenfeld József jeleskedtek. Nagyon jó volt Popper Bódog tanár gondonka-osztálya s így kétszeresen sajnáljuk, hogy e szép hangszert oly kevesen tanulják! Gyóry Margit énekosztálya teljes elismerésünket érdemelte ki. A magán-énekekben különösen Furiakovich Ernesztin és Nádaskay Valéria tűntek ki, habár ez utóbbi a kezdők felelmével küzdött ep úgy, mint ahogy zongora játékanál hiányzott nála a kellő komolyság. A karénekesek között sok jó hang van, harmoniájuk kifogástalan, ami a tanításmódszer jóságáról tanuskodik, nagy kár azonban, hogy a növendékek felénk énekelnek s a hangot nem eresztik ki szabadon. Hajdu J. tanárnő czimbalom-osztálya elég jó. Növendékei közül Staviczky Erzsike tűnt ki csinos játékaival. Az intézet elméleti vizsgája, folyó hó 14-én tartatott meg, igen szép eredménnyel s arról tanuskodik, hogy a szaktanárok a zene elméletét is behatóan tanítják. Az elméleti vizsgánál különösen Stadler Vilma IV. osztályu növendék tüntette ki magát, aki a legfogasabb kérdésekre is alaposan meg tudott felelni. A növendékek f. hó 25-én tartott hangversenyén zsufolásig megteltek a Conservatorium termei s a közreműködő növendékek közül különösen játszott: Adamis Mariska. Rendkívüli tehetségnek bizonyult: a vak Polifka Juliska. Nagy sikert aratott: Stadler Vilma, s dícsőrelet érdemel Klein Vilmos, Schmiedt Sándor, Schmiedt Terka, Balló Zelma, Gottlieb Aranka, Staviczky Erzsike s szép jövőt jósolunk Furiakovich Ernesztin hangjának. A második növendék-hangverseny ma f. hó 29-én fog megtartatni.

— **Hirlapíró-gyufa.** Az első szegedi vegytani gyufagyár «Palfi Lipót és veje» «Hirlapíró gyufát» hozott forgalomba, melynek eladása után 20%-ot a vidéki hirlapírók országos szövetsége nyugdíj segélyalapjának céljára enged át. Eltekintve a nemes czéltől, a gyufák nemcsak minden külföldi s különösen bécsi gyártmánnyal bátran kiálják a versenyt, hanem jobbák is s a kiállításuk csinosabb. Amidőn

kereskedőink és szatócaink figyelmét e hazai gyufára felhívjuk, kérjük a fogyasztó közönséget, kérjen mindenütt «Hirlapíró-gyufát»!

— **A megmáskosított vallomás.** A pestvidéki kir. törvényszék tavaly négy esztendei fegyházra ítélte Gráf Regina cseledeleányt, a ki nyolcz hetes csecsemőjét a Dunába ölte. A kis holttest nem került meg, bár a törvényszék a Duna mentén mindenütt kerestette. A királyi tábla a gyilkos anya büntetését hat esztendőre emelte föl, a kuria azonban az első bíróság íteletét erősítette meg. F. hó 26-án elővezettek a börtönből Gráf Reginát, hogy kihirdessék neki a jogerős íteletet.

— Egy alázatos kéresem volna, felelte a sápadt, megtört leányzó.

— Mi az? kérdezte az elnök.

— Azt akarom mondani, hogy nem én öltem meg a gyermekemet.

— Hiszen megvallotta, hogy maga volt a gyilkos?

— Megvallottam, de akkor nem mondtam igazat. Most azonban igazat akarok mondani. Szegény kis gyermekem szelleme minden este megjelenik nekem s ker, könyörög, hogy valljam meg az igazat.

— Nos, hát ki volt a gyilkos?

— Pollák Róza.

A lány azután sirva beszélt el, hogy Pollák Róza biztatta, hogy tegye el láb alól a gyermeket. Később ajánkozott, hogy majd ő elbánik vele. Egy este kivitte hozzá *Ujpestre* a gyermeket s Pollák Róza nyomban munkához látott. *Előbb megfojtotta a gyermeket, aztán betette a kemenczébe s porrá égette.*

Ezt vallotta f. hó 26-án Gráf Regina. A törvényszék elkísértette a lányt az ügyészséghez, a hol jegyzőkönyvet vettek föl vele. Az eset tehát visszakerült a vizsgálóbíróhoz, a kire az a nehéz feladat hárul, hogy kiderítse, mikor mondott igazat Gráf Regina: akkor-e, a mikor magára vállalta a gyilkosságot vagy ma, a mikor az egyetlen terhelő tanút vadolja a gáztellel.

SPORT.

Az alagi nyári meeting e hó 29-én Péter-Pál napján kezdődik meg és három napig tart, u. m. június 29. július 2. és 4-en.

Az első napi nevezések igen jól sikerültek s ha urlovasokban nem lesz hiány, úgy igen szép es elvezetes sportra van kilátás. Tekintettel a Geist-istállonka a június elején tartott versenynapon mutatott kiváló jó formájára s tekintve azt, hogy az ezen istálló által kiküldött telivéreket rendszerint Kreutzbruck főhadnagy, a kiváló urlovas üll, nagyon valószínű, hogy a mostani meetingen is dominálni fog.

Kedvező idő járván, nagy közönség várható Alagra.

IRODALOM.

A sarkányok országából. Életkepek és utirajzok Khinából. Irta Cholnoky Jenő. Ebben a munkában Cholnoky Jenő másfél évig tartó vizontagságos utazásának tapasztalataiból és benyomásaiból bocsát a Művelt Közönség elé egy sorozatot. Megmagyarázza írásban és képen, miért hoznak a laikus világjárók olyan sok ferde fogalmat haza? (Miképen gondolkoznak, a khinaiak az európaiakról? (Bizony azok jóízűen kinevetnek bennünket!) Hogyan élnek? Mik azok a mandarinok? Mit esznek? Leírja Mandzu ország őserdeit, ahol a bengáliai királytigris bujkál a bozotban; aztán a közép-ázsiai pusztákat, a lovas mongolok vegtelen birodalmát, majd a rizstermelő alföldre, aztán meg a buzatermő rónákra vezető az olvasót, megismerteti a délvidékek nyüzsgő életét, a hatalmas Jangeze-kiang folyót, meg a rettenetes Sárga folyamot, amely egy-egy árvízével százezrek életét söpri el. Részletesen ismerteti a khinaiak művészetét, tudományát, erkölceit, irodalmát. A közlendő képek legnagyobb része eredeti fénykép felvételek és rajzok után készül, úgy hogy a magyar olvasónak olyan ujdonság lesz a kezében, amely teljességgel hű és igaz fogalmakat nyújtand a khinaiakról. Előfizetési ára: füzve 4 frt, kötve 5 frt 50 kr. lesz. Az összeget legcélszerűbb postautalványon Köves és Boros könyvkiadóhivatalába küldeni Veszprémbe. A mű ez év november havában jelenik meg.